

A magyar ellenállás diadala

2025 augusztus 30. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

KERESZTES HADJÁRAT – Hittel, akarattal, bátorsággal gy?zött a Rongyos Gárda Nyugat-Magyarországon.

Aznap este egy súlyosan sebesült felkel?t hoztak Kismarton fel?l a gy?ri diákgyerekek. A sápadt, rövidnadrágos fiúk megrendülten adták át az eszméletlen ifjút a soproni Erzsébet-kórháznak. Vámossy Tibornak hívják szegényt –

mondották könnybelábadó szemmel. A szárazvámi útelágazásnál l?tték le orvul az osztrákok.”

Vitéz Somogyváry Gyula írta ezt És mégis élünk cím? csodálatos történelmi regényében, a magyar szépirodalom maradandó remekm?veinek egyikében, amelyben méltó emléket állított a hittel, akarattal, vakmer?séggel a lehetetlent is valósággá küzd? Rongyos Gárda h?sies helytállásának.

Ezen irreguláris felkel? hadsereg önkéntese volt Vámossy Tibor, a Királyi József M?egyetem (ma Budapesti M?szaki és Gazdaságtudományi Egyetem) 19 éves hallgatója, aki 1921. október 5-én halt h?si halált a trianoni békediktátummal Ausztriának ítélt Nyugat-Magyarország védelmében. A budapesti Farkasréti temet?ben nyugszik, 1923-ban állított síremléke, Ditrói Siklódy L?rinc szobrászm?vész alkotása a második világháború harcai során találatot kapott, mígnem 2004-ben védetté nyilvánították, 2014-ben pedig a második Orbán-kormány helyreállíttatta.

Ez kimondva vagy kimondatlanul nemcsak Vámossy Tibor, hanem az 1921-es diadalmas nyugat-magyarországi felkelés minden h?se emléke el?tti f?hajtásként értékelend?. Ideje volt ennek, hiszen az évtizedekig pocskondiázott, a magyarellenes baloldal által ma is gy?lölt és rettegett Rongyos Gárda ragyogó aranybet?kkel írta be magát történelmünkbe.

A Héjjas Iván tartalékos f?hadnagy által családja Kecskemét melletti tanyáján 1919. április 18-án létrehozott gerillahadsereg félreérthetetlen irányelveket szögezett le: „Magyarország a magyaroké! Magyarország határai nem a maiak, hanem a háború el?ttiek! Ezekért és magyar fajunkért készek vagyunk bármelyik pillanatban életünket adni! […] A pacifizmus csak álmodozás – amennyi a fegyvered, annyi az országod és a kenyered. […] A magyar élet minden síkján magyarok legyenek a vezet?k!”

E felfogás jegyében robbantották ki 1921. augusztus 28-án a nyugat-magyarországi felkelést, hogy bármi áron megakadályozzák a gyalázatos trianoni békediktátummal Ausztriának ítélt országrész átadását. Kétségtelenül ez volt a legarcátlanabb földrablás, hiszen Magyarország nem akarta a háborút, Ausztria oldalán véreztünk és kerültünk vesztes helyzetbe 1918 ?szére,

bár akkor még egyetlen idegen katona sem állt magyar földön – a küls? ellenség csak a bels? ellenség, az országveszt? szabadk?m?ves baloldal hazaárulása nyomán tudott betörni hazánk területére.

Az osztrákok nagy garral készültek bevonulni Sopronba és környékére, a hivatalos Magyarország, gróf Bethlen István kormánya pedig az antant által fenyegetve, kivéreztetve, lefegyverezve tehetetlenül viselte hazánk elviselhetetlen megalázását és megrablását. Nincs mit tenni, legfeljebb tiltakozhatunk – aggodalmaskodtak még elkötelezett hazafiak is, keser? önszuggesztióval kijelentve, hogy ez a realitás.

Istennek hála, voltak, akik másként gondolták. A Héjjas Iván, Prónay Pál és más parancsnokok vezette Rongyos Gárda szembeszállt a történelem meger?szakolásával, és megtartotta magyarnak Nyugat-Magyarországot. Igen, ?k azok, akik különítményeik élén vaskézzel vágtak rendet 1919–20-ban az 1918–19-es véres, országveszt? szabadk?m?ves felforgatást követ?en. A tisztogató módszereket illet?en akár lehet vitatkozni, ett?l függetlenül nevezettek és harcosaik elvitathatatlan történelmi érdeme, hogy Sopron ma Magyarország egyik városa, nem pedig múltjától megfosztott osztrák település Ödenburg néven.

A Rongyos Gárda mindössze talán ötezer önkéntese gy?zelmesen verte vissza a Sopront és környékét megszállni szándékozó, többszörös túler?ben lév? osztrák alakulatokat. A származástól, társadalmi állástól független nemzeti összefogás diadala volt ez:

vállt vállnak vetve küzdött a nyugati végeken a kunsági gazda és a pesti egyetemista, a k?szegi gimnazista és az els? világháborús frontokat megjárt, az egykori közös hadseregben edz?dött katonatiszt, az arisztokrata és a paraszt, fiatal fiú és meglett korú férfi. Magyarok, horvátok, bosnyákok, svábok, tótok.

A Rongyos Gárda h?seinek sikeres ellenállása nyomán az osztrákok visszavonultak, a felkel?k pedig 1921. október 4-én Prónay Pált pajzsra emelve kikiáltották a mindössze egy hónapot megélt miniállamot, Lajtabánságot. Ezzel örökre megakadályozták a magyargy?löl? cseh szabadk?m?ves, Edvárd Beneš azon tervét, hogy – a ma már nem

létez? trianoni utódállamoknak – Csehszlovákiának és Jugoszláviának közös határa legyen egy szláv korridor formájában.

A Rongyos Gárda h?sies ellenállása megrettentette az osztrákokat, de a Magyarország széttépését vágyó antantot is.

A magyar felkel?k népszavazást kényszerítettek ki a térségben, aminek eredményeként 1921. december 14–16-án Sopron, valamint Ágfalva, Balf, Fert?boz, Fert?rákos, Harka, Kópháza, Nagycenk és Sopronbánfalva magyar, német és horvát lakossága úgy döntött, hogy nem kérnek az osztrák uralomból, hanem h?ségesek maradnak Magyarországhoz.

Ezzel azonban még nem volt vége. Hírét vette ugyanis az antant, hogy a Rongyos Gárda 1922 nyarán újabb felkelésre készül?dik, hogy az osztrák prédául jutott területeket is felszabadítsák. Hogy megel?zzék az újabb fegyveres összecsapást, inkább gyorsan visszaadták Alsócsatárt, Fels?csatárt, Kisnardát, Nagynardát, Magyarkeresztest, Németkeresztest, Pornóapátit, Németlöv?t, Ólmodot, Szentpéterfát.

A Rongyos Gárda kés?bb is jelent?s szerepet játszott a trianoni bilincs megroppantásában, a sikeres revíziós küzdelemben. Gerillatevékenységével részt vett a Felvidék déli sávját felszabadító 1938-as els? bécsi döntés el?készítésében és kivívásában, majd Kárpátalja 1939-es felszabadításában.

Hogyan gy?zhetett a Rongyos Gárda maroknyi felkel?serege a sokszoros túler? és a még hatalmasabb gy?lölet ellen? Irodalmi Nobel-díjra jelölt nagy írónk, Tormay Cécile kifejezésével élve a Szent Korona ékes abroncsa és az abból kisugárzó nemzeti ethosz fogta össze egyetlen ellenállhatatlan akaratba ezt a sokféle életet, örökséget, világlátást akkor, amikor a sátáni gy?lölet és a kórosan rövidlátó lelkiismeretlenség éppen Magyarország elpusztítására tört. A Rongyos Gárda felkel?i alárendelték földi életüket a legmagasabb rend? eszményeknek. Kegyelem és csoda volt ez, mely összefüggésben áll azzal, hogy Szent István királyunk élete alkonyán a Boldogasszony védelmébe ajánlotta Magyarországot. Az égi védelem azóta is minden ellenünk irányuló törekvés ellenére megtartja nemzetünket és hazánkat.

A Rongyos Gárda h?sei hittek, ezért gy?ztek Nyugat-Magyarországon. És ezért maradt a megcsonkított – ez id? tájt nyolc részre szakított – Magyarország része az elszánt ellenállásnak köszönhet?en tárgyalás útján Somosk?újfalu, fegyveres ellenállással pedig Balassagyarmat, majd az ottani siker nyomán a megszállókat szintén fegyverrel ki?z? Dejtár, Drégelypalánk, Ipolytarnóc, Litke, ?rhalom, Rapp, Szécsény, valamint a ma Kercaszomorként ismert Kerca és Szomoróc.

Korunkra nézve is elménkbe, szívünkbe vésend? tanulság, hogy soha nem a lapulás, az önfeladás, a kapituláció a reálpolitika; az igazságban meggy?z?dve hittel, akarattal, bátorsággal a lehetetlen is valóra váltható.

Ágoston Balázs - www.magyarnemzet.hu

Ajánló